

PAWEŁ W KORYNCIE

Tekst przewodni: Dz 18,9-10.

Zakres studium: 1 Kor 1,1-3, Dz 18,4-10.

Część I: Przegląd

Wprowadzenie: Rysunek satyryczny w pewnym czasopiśmie przedstawia starszą Panią ze sporą nadwagą siedzącą w gabinecie lekarskim i rozmawiającą z lekarzem, na którego twarzy maluje się wyraz zdumienia. Kobieta mówi: „Panie doktorze, identyfikuję się jako szczupła szesnastolatka i czuję się urażona, kiedy mówi pan, że mój wiek i tusza stanowią czynniki ryzyka dla mojego zdrowia”.

Poza wszystkim, co ten rysunek może wyrażać, świadczy także o tym, że percepcja jest kluczem do tożsamości. Jednostki i grupy mające problemy ze zdefiniowaniem swojej tożsamości, mają także problemy z realizacją celów i życiowej misji.

Ta lekcja jest wstępem do studium dwóch misyjnych listów *Nowego Testamentu* - listów apostoła Pawła do Koryntian. Powiemy też nieco o autorze, apostołe Pawle, a zwłaszcza jego misji i celu, w jakim korespondował z chrześcijanami w Koryncie.

Tematy lekcji: Oprócz przedstawienia tła historii zboru w Koryncie oraz jego genezy ta lekcja dotyczy następujących zagadnień i tematów:

1. Tło kulturowe i historyczne. Rozważymy ważne kulturowe i historyczne uwarunkowania, których zrozumienie jest niezbędne do studiowania listów Pawła do Koryntian.

2. Strategiczna służba. Jaka była strategia służby Pawła w Koryncie? W poszukiwaniu odpowiedzi na to pytanie rozważymy strategię misyjną Pawła w Koryncie w ramach działalności Kościoła wczesnochrześcijańskiego.

3. Tożsamość. Tożsamość jest kluczem do misji. Warto powtórzyć, że ci, którzy mają problem ze zdefiniowaniem swojej tożsamości, nie będą w stanie wypełnić swojej misji. W naszej dyskusji o tożsamości będziemy się starali odpowiedzieć na następujące pytania:

- a. Dlaczego Paweł przedstawiał się jako apostoł?
- b. Jaką rolę odgrywa tożsamość w misji?
- c. Jaką tożsamość posiadał zbor w Koryncie?
- d. W jaki sposób możemy zachować chrześcijańską tożsamość w świecie wyznającym niechrześcijańskie wartości i ideały?

Część II: Komentarz

1. Tło: *1. List do Koryntian* jest jednym z najdłuższych listów *Nowego Testamentu*. Podobnie jak *List do Rzymian*, został podzielony na 16 rozdziałów, które łącznie zawierają 433 wersety. Jest to list pasterski do stosunkowo niedawno powstałego zboru, w którym występowały istotne problemy natury etycznej, teologicznej i interpersonalnej. Paweł jednoznacznie przedstawił się jako autor *1. Listu do Koryntian* (1 Kor 1,1), a w 1 Kor 16,21 mówi nawet, że własnoręcznie podpisał ten list. *2. List do Koryntian* jest krótszy (13 rozdziałów, 257 wersetów) i zawiera znacznie więcej osobistych informacji o apostołe Pawle. W liście tym Paweł opisuje zwięźle swoje zrozumienie apostołskiej służby. Niektórzy stosują łaciński termin *apologia pro vita sua* (obrona swojego życia) jako określenie treści i tematyki *2. Listu do Koryntian* (zob. Leland Ryken i Philip Graham Ryken, *2 Corinthians: Introduction, The Literary Study Bible: ESV*, Wheaton 2007, s. 1715). Paweł broni swojej apostołskiej służby przed zarzutami fałszywych nauczycieli, którzy pojawili się w zborze korynckim, a następnie podaje przykład tego, jak powinny wyglądać chrześcijańskie życie i służba.

Korespondencja między Pawłem a stosunkowo niedawno założonym zborom w Koryncie jest od dawna dyskutowana przez biblistów. Wydaje się, że *1. List do Koryntian* jest odpowiedzią na pewne pytania zadane w liście wysłanym do Pawła przez członków zboru w Koryncie (zob. np. 1 Kor 7,1), przypuszczalnie w odpowiedzi na wcześniejszy list apostoła, który nie zachował się w kanonie biblijnym, ale został wspomniany w 1 Kor 5,9. Możliwe, że po tym pierwszym liście apostoł Paweł wysłał do zboru w Koryncie jeszcze inne listy. Niestety, nie mamy o tym żadnej wiedzy.

Wydaje się, że taka wymiana listów poprzedziła *2. List do Koryntian*, który znalazł się w kanonie *Nowego Testamentu*. *1. List do Koryntian* został napisany ok. 55 roku z Efezu (por. *1 Corinthians, Andrews Bible Commentary*, red. Ángel Manuel Rodríguez i in., Berrien Springs 2022, s. 1613), zaś *2. List do Koryntian* pochodzi najprawdopodobniej z 56 roku.

2. Strategiczna służba w Koryncie: Służba Pawła w Koryncie została opisana w Dz 18. Apostoł przebywał i pracował tam przez ponad 18 miesięcy. Starożytny Korynt został zniszczony przez Rzymian w 146 roku p.n.e., a następnie odbudowany w 44 roku p.n.e. na rozkaz Juliusza Cezara jako lokalna stolica rzymskiej kolonii. W krótkim czasie stał się ważnym ośrodkiem politycznym i ekonomicznym dzięki strategicznemu położeniu we wschodniej części imperium rzymskiego. Jego dwa porty - Kenchry na wschodzie i Lechajon na zachodzie - oferowały bezpieczne lądowe połączenie między Morzem Egejskim a Morzem Jońskim. Kontrola Koryntu nad tymi dwoma portami oraz drogą przecinającą sześciokilometrowej szerokości przesmyk dawała władzom miasta możliwość nakładania ceł na karawany handlowe podróżujące zarówno w kierunku północ-południe, jak i wschód-zachód (por. Jerome Murphy-O'Connor, „Corinth”, w: *The New Interpreter's Dictionary of the Bible*, red. K. Doob Sakenfeld, Nashville 2006, t. 1, s. 732-735).

Miasto oferowało znakomite możliwości rozwoju ekonomicznego i awansu społecznego. Nic dziwnego, że przyciągało przedsiębiorczych ludzi nie tylko z okolicznych krain, ale także z wielu innych narodów. Ponieważ Korynt był stosunkowo młodym miastem, w niewielkim stopniu rządził się starożytnymi tradycjami i był znacznie bardziej niż inne miasta otwarty na nowe idee. Władze rzymskie wybrały Korynt jako stolicę prowincji Achai, nadając mu jeszcze większe polityczne znaczenie. Strategiczna decyzja Pawła, by poświęcić ponad 18 miesięcy jego życia i służby społeczności korynckiej stanowi dobry przykład intencjonalnego planowania misji przez apostoła.

Służba Pawła w Koryncie przebiegała według znanego wzorca. Został on przyjęty w mieście przez Akwilę i Prysyllę, dwoje chrześcijan żydowskiego pochodzenia, którzy zostali zmuszeni do opuszczenia Rzymu dekretem cesarza Klaudiusza zakazującym Żydom przebywania w tym mieście (Dz 18,2). Akwila i Prysylla byli rzemieślnikami szyjącymi namioty (Dz 18,3). Zgodnie ze swoją strategią Paweł udał się najpierw na sobotnie nabożeństwo do synagogi (Dz 18,4), a kiedy zaproszono go, by przeczytał fragment *Tory* i przemawiał, mówił o życiu, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa (Dz 18,5).

Ukazując prawidłową interpretację dobrze znanych mesjanistycznych fragmentów *Starego Testamentu* Paweł mógł nawiązać łączność z żydowską społecznością w mieście, łatwo znajdując z nią wspólny język. Jednak interpretacja i kazania Pawła często wywoływały sprzeciw i napięcia podczas jego podróży misyjnych. Podobnie było w Koryncie. Skłoniło to apostoła do skierowania uwagi na grupę ludzi określonych jako „bogobojni”. Byli to poganie, którzy skłaniali się ku żydowskim poglądom, ale nie byli prozelitami (zob. Mt 23,15). W Dz 18,7 czytamy, że Paweł przemawiał w domu Tytusa Justusa, poganina mieszkającego w pobliżu synagogi korynckiej. Wśród tych, których przekonały kazania Pawła, znalazł się Kryspus, przełożony synagogi, oraz wszyscy jego domownicy i wielu innych mieszkańców miasta (Dz 18,8).

3. Znaczenie tożsamości: Tożsamość kształtuje nasze wierzenia, zrozumienie historii i poczucie istnienia. Po swoim doświadczeniu na drodze do Damaszku (Dz 9) Paweł postrzegał swoją tożsamość jako zakorzenioną w Bożym powołaniu do podążania za Jezusem i służby w roli apostoła (tzn. przedstawiciela i posłańca) Jezusa. Paweł wraz z pisarzem Sostenesem rozpoczyna swój *1. List do Koryntian* twierdząc, że został „powołany z woli Bożej na apostoła Chrystusa Jezusa” (1 Kor 1,1; por. 2 Kor 1,1). Grecki czasownik *apostellein*, „posyłać”, jest źródłem rzeczownika *apostolos*, który zaskakująco rzadko jest używany w greckiej literaturze poza *Nowym Testamentem*. Użycie tego stosunkowo rzadko stosowanego słowa w celu określenia tak ważnej służby w Kościele wczesnochrześcijańskim mogło być świadomym zabiegiem mającym na celu przekazanie zasadniczego znaczenia służby apostołskiej oraz wyjątkowej funkcji tych, którzy zostali posłani, w tym Pawła, a więc nie tylko pierwszych dwunastu, jak sugeruje Rz 16,7: „Pozdrowcie Andronika i Junię, rodaków moich i współwięźniów moich, którzy są zaszczytnie znani między apostołami”.

Tożsamość Pawła miała potrójny fundament: (1) doświadczenie związane z jego powołaniem, podczas którego ujrzał zmartwychwstałego Pana (1 Kor 15,8-9; Ga 1,15-16); (2) zlecenie mu przez Boga głoszenia ewangelii (Ga 1,1; por. Dz 9,15); (3) owoce jego apostołskiej służby w postaci nawróconych ludzi i powstających zborów (1 Kor 9,2). *Dzieje Apostolskie* podają szereg świadectw Pawła opisujących jego powołanie, posłanie i owoce jego służby. Świadectwa te podkreślają znaczenie każdego z tych elementów. Choć Paweł wspominał fakt, iż otrzymał znakomite wykształcenie u sławnych uczonych oraz należał do rygorystycznej sekty faryzeuszów, jego tożsamość nie była oparta ani na prestiżu, ani na osiągnięciach, ale na spotkaniu z Jezusem Chrystusem, powołaniu przez Niego i służbie dla Niego.

Wydaje się, że tożsamość była ważną kwestią także dla nowopowstałego zboru w Koryncie. Paweł żywo zareagował na wieść, że w zborze doszło do rozłamu, a poszczególne stronnictwa identyfikowały się lojalnością wobec różnych chrześcijańskich przywódców. Paweł przypomniał swoim adresatom, że przede wszystkim i ponad wszystko są oni wyznawcami Chrystusa, a nie Pawła, Apollosa czy Piotra (1 Kor 1,10-12). Jego argument na rzecz jedności był oparty na niepodzielności Chrystusa, Jego ofiary i zbawiennej łaski (1 Kor 1,13). Kwestię tożsamości zboru korynckiego będziemy omawiać szczegółowo w jednej z kolejnych lekcji.

Część III: Zastosowanie

Wiele współczesnych firm poświęca sporo czasu i pieniędzy kwestii marki i określeniu swojej tożsamości. Biznesmeni wiedzą, że na konkurencyjnym rynku dotychczasowe strategie i formy działania nie gwarantują przetrwania. Muszą mieć wyraźną wizję tego, kim są i jakie potrzeby społeczeństwa mogą zaspokajać. Paweł także zdawał sobie sprawę ze znaczenia tożsamości.

1. Przyjrzyjcie się samoidentyfikacji Pawła jako apostoła. Co oznaczała ta jego tożsamość i jakie miał prawo nazywać się apostołem? Jak jego apostołstwo wpływało na jego życiowy cel i misję?
2. Zastanówcie się i omówcie, jak nasza indywidualna i wspólnotowa tożsamość adwentystów dnia siódmego pomaga nam odkrywać potrzeby lokalnych społeczności i wychodzić im naprzeciw.
3. Zbór w Koryncie stanowił wyjątkową mieszankę kulturową. Większość członków zboru nie była z pochodzenia Żydami. Trudno było zatem identyfikować zbór koryncki jako żydowski odłam czy sektę. Ten brak wyraźnej tożsamości leżał u podstaw wielu problemów wskazanych przez Pawła w zborze korynckim. Omówcie powiązanie między tożsamością i postępowaniem. Dlaczego świadomość, kim jesteśmy, skąd pochodzimy i dokąd zmierzamy, wpływa na nasz sposób życia?
4. Jak możemy zachować chrześcijańską tożsamość w świecie wyznającym inne niż nasze wartości i ideały?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.
www.adwent.pl
dział: Studium biblijne
- **Materiał do „Czasu misji”**:
<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.
- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00
Zoom: 856 5129 9515
Kod dostępu: Biblia